

Prehospital - Etseskader, inntak av knappcellebatterier

D42678

Utgave:
4.00Gjelder fra:
30.01.2023

Side 1 av 3

Hensikt og omfang

- Sikre optimal behandling av pasienter som har svelget **knappcellebatterier**
- Sikre optimal behandling av pasienter som har sikker eller mistenkt etseskader i munn, svelg og/eller fordøyelse

Inntak av knappcellebatterier er en øyeblikkelig- hjelpssituasjon og kan føre til alvorlige forgiftninger og død. Det er særlig i tilfeller der batteri sitter fast i spiserør (øsofagus) at man ser alvorlige forløp, men det er også rapportert alvorlig skade på slimhinner i magesekk (ventrikkel). Det er en tidskritisk tilstand.

Skaden skyldes dannelse av hydroksidioner som gir alkalisk etseskade med fare for vevsskade, ulcerasjon med perforasjon og skade på tilstøtende organer/vev.

Skaden kan komme svært rask og batterier i spiserør må fjernes straks. Alvorlige skader kan utvikles innen 2 timer etter inntak.

Batteriets størrelse er en viktig risikofaktor, det samme er alder/størrelse på pasienten og type batteri er også av betydning. Batterier med diameter >20mm øker faren for alvorlige symptomer. Litiumbatterier har som oftest høyere spenning enn andre og kan gi hurtigere skade.

Merk: Batteri som setter seg fast i øre eller nese kan også gi etseskader/nekrose i vevet.

Ansvar/målgruppe

- Alle operatører på AMK Innlandet og AMK-leger
- Alt ambulanspersonell i Sykehuset Innlandet
- Luftambulanse
- Akuttmottak

Handling

Råd til innringer hvis mistanke/sikkert inntak av knappcellebatteri

- **IKKE GI MAT ELLER DRIKKE**
- Ikke fremkall brekninger
- Ikke gi medisinsk kull
- Kartlegg når inntaket har skjedd og hva slags batteri/størrelse
- Hvis usikkerhet rundt behandling/tiltak – kontakt umiddelbart:
  - Giftinformasjonssentralen 22 59 13 00 (egen knapp på ICCS)
  - Vakthavende ØNH avd. SI-Gjøvik/SI-Elverum (sjekk om rett kompetanse er til stede?)
  - ØNH ved Oslo Universitetssykehus - Rikshospitalet eller St. Olavs hospital, Trondheim

Behandling/tiltak

Barn under 6 år

- For å sikre rask, effektiv og tilstrekkelig behandling skal de **umiddelbart flys eller kjøres med luftambulansse eller ambulansse til nærmeste sykehus med ØNH- funksjon**

Fjerning av batteri i luftveier og i øvre GI-traktus tas hånd om av ØNH-lege

- Dersom **knappcellebatteriet sitter i luftveiene** bør/skal pasient flys/kjøres **direkte til nærmeste ØNH-avdeling.** (OBS: Fare for luftveisproblemer/komplikasjoner ved narkose)
- Hvis **knappcellebatteriet svelges**, setter det seg ofte fast i øvre tredjedel av øsofagus hvor det er trangest. Der ligger batteriet direkte i kontakt med slimhinner, og gir meget raskt etseskade.
- Batteriet bør **fjernes ila 1 time** for ikke å forårsake etseskader. Tidsvinduet er viktig. Dette er en øyeblikkelig- hjelpssituasjon der man hurtig må oppsøke **nærmeste ØNH-avdeling.**
- Det tas røntgen for å lokalisere batteriet
- Dersom batteri går til **ventrikkel** har man mer tid på seg. Behandling bør skje ila. 2 timer. Gastroskopi bør utføres av **gastroenterolog/gastrokirurg.**
- Henvisning/konferanse med mottakende avdeling gjøres av henvisende lege, ØNH-lege eller LA-lege som er koblet inn
- Er tilstanden **kritisk** kjøres/flys pasient til nærmeste sykehus med ØNH-avdeling
- I tvilstilfelle konfereres med ØNH-lege

Pasient fraktes til:

- SI-Gjøvik
- SI-Elverum
  - **Mht anestesi gjelder vanlige retningslinjer om at barn skal være > 1 år og >10 kg, med mindre det er en høyst kritisk situasjon**
- OUS – Rikshospitalet
- St. Olavs hospital, Trondheim

Barn over 6 år og voksne

- Konferer med ØNH-lege, gastroenterolog/gastrokirurg. Målet er primært å få behandling/vurdering innen 2 timer, eller gjøre avtale om videre undersøkelse og kontroll.

Symptomer/mulige tegn

- Fastsittende batterier gir ikke alltid symptomer initialt. Vær oppmerksom på at milde og diffuse symptomer kan være tegn på alvorlig skade.

Mulige tegn på fastsittende batteri:

- Svelgebesvær, hoste, kvalme, brekninger, sikling, nedsatt appetitt og magesmerter
- Luftveisobstruksjon/stridor
- Retrosternale smerter
- Diare, blodig og/eller mørk avføring
- Feber

Telefoner vakthavende ØNH-leger

- ØNH Gjøvik: 911 69 003 og 611 58 155

Utgave: 4.00	Prehospital - Etseskader, inntak av knappecellebatterier	D42678 Side 3 av 3
-----------------	---	-----------------------

- ØNH Elverum: 482 53 118
- ØNH Trondheim: 917 81 311
- ØNH Rikshospitalet: Kun calling via sentralbord 02770 - 2

Øvrige etsende stoffer

Kontakt Giftinformasjon og følg deres anbefalinger

Følg rådene i Norsk Indeks for Medisinsk Nødhjelp NIMN(AMK)

Følg rådene i Medisinsk Operativ Manual MOM, side 174 (ambulansetjenesten)

Referanser

1. <https://www.helsebiblioteket.no/forgiftninger/gasser-og-kjemikalier/knappcellebatterier-behandlingsanbefaling-ved-forgiftning>.